

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

26. april 2005

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets og Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations notat om aftale mellem Danmark og Schweiz om gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af de dele af Schengen-reglerne, som bygger på EF-traktatens afsnit IV.

Poul Nyrup

MODTAGET I UDENRIGSMINISTERIET/EU-KOORDINATIONSKONTORET
DEN 25. april 2005

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Att.: EUK.

Dato:
Kontor: Internationalt kontor
J.nr.: 2002/4050
Sagsbeh.: HTH
Fil-navn: agentur, finansiering, FEU

Med henblik på oversendelse til Folketingets Europaudvalg sendes hermed til udvalgets orientering notat om aftale mellem Danmark og Schweiz om gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af de dele af Schengen-reglerne, som bygger på EF-traktatens afsnit IV.

Med venlig hilsen

Rikke Hvilshøj

Justitsministeriet

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

Dato: 21. april 2005

Sagsnr.: 2004-4058-25

Dok.: 0107 –udkast FEU Schweiz

NOTAT

til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg om aftale mellem Danmark og Schweiz om gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af de dele af Schengen-reglerne, som bygger på EF-traktatens afsnit IV.

1. Indledning

Den 26. oktober 2004 traf Rådet (retlige og indre anliggender) to afgørelser om undertegnelse af og midlertidig anvendelse af visse bestemmelser i aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengen-reglerne. Aftalen blev undertegnet af parterne i forbindelse med rådsmødet.

Rådets endelige godkendelse af aftalen vil først kunne finde sted, når de nødvendige nationale procedurer og den relevante procedure i forhold til Europa-Parlamentet er afsluttet.

Den ene rådsafgørelse af 26. oktober 2004 blev truffet under henvisning til EU-traktatens artikel 24 og 38 (3. søjle).

Den anden rådsafgørelse af 26. oktober 2004 blev truffet under henvisning til EF-traktatens afsnit IV (artikel 62, artikel 63, nr. 3, artikel 66) samt artikel 95 sammenholdt med artikel 300 (1. søjle).

Danmark er som følge af forbeholdet på området for retlige og indre anliggender ikke bundet af den del af Unionens og Fællesskabets aftale med Schweiz, der har hjemmel i afsnit IV, hvilket primært vedrører Schengen-reglerne om grænsekontrol, udsendelse og visa. Aftalen tager imidlertid højde herfor, og det fremgår således af artikel 13 i aftalen med Unionen og Fællesskabet, at Schweiz indgår en særskilt aftale med Danmark om indførelse af rettigheder og forpligtelser mellem Danmark og Schweiz om en række nærmere fastlagte bestemmelser, som bygger på EF-traktatens afsnit IV, og som henhører under det danske forbehold.

2. Indholdet af en aftale mellem Danmark og Schweiz

De rettigheder og forpligtelser, der efter en aftale mellem Danmark og Schweiz skal gælde mellem de to lande, vil omfatte:

- Danmarks rettigheder og forpligtelser, der udspringer af implementeringen eller videreudviklingen af de Schengen-regler, som er omfattet af det danske forbehold for retlige og indre anliggender,
- Schweiz' rettigheder og forpligtelser, der udspringer af de tilsvarende regler, som gælder for Schweiz efter aftalen mellem EU, Fællesskabet og Schweiz af 26. oktober 2004

Aftalen vil ophøre med at finde anvendelse, hvis en af parternes forpligtelser som nævnt ovenfor ophører. Aftalen ratificeres og godkendes i overensstemmelse med landenes egne procedurer. Aftalen vil træde i kraft på den første dag i den anden måned efter datoen for den seneste meddelelse fra landene vedrørende deres accept af at blive bundet af aftalen. Aftalen skal iværksættes på samme dag, som aftalen mellem EU, Fællesskabet og Schweiz om Schweiz' associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengen-reglerne iværksættes.

3. Forbeholdet for retlige og indre anliggender

Danmark har altid deltaget i vedtagelsen af retsakter vedrørende indgåelsen af internationale aftaler med et blandet retsgrundlag, hvor en del af retsgrundlaget er omfattet af forbeholdet for retlige og indre anliggender, mens en anden del ikke er omfattet af forbeholdet, dvs. såkaldte tværgående retsakter.

Rådsafgørelsen af 26. oktober 2004 om undertegnelsen af aftalen med Schweiz, som blev truffet under henvisning til dels EF-traktatens afsnit IV, dels artikel 95 sammenholdt med artikel 300 (1. søjle), er netop sådan en tværgående retsakt.

Hidtil har sådanne tværgående retsakter vedrørende indgåelse af internationale aftaler været karakteriseret ved, at kun en meget lille del har været omfattet af det danske forbehold (eksempelvis Fællesskabets samarbejdsaftaler med tredjelande, hvor kun et lille afsnit om tilbagetagelse af statsborgere har været omfattet af forbeholdet). Den foreliggende rådsafgørelse adskiller sig herfra ved omvendt helt overvejende at angå dele, der er forbeholdsbelagt (EF-traktatens afsnit IV), og med kun en lille del, der falder uden for (EF-traktatens artikel 95).

Denne situation gav anledning til uklarhed om, hvorledes sagen skulle behandles i Bruxelles. Kommissionen havde i første omgang lagt op til den model, der blev forelagt Europaudvalget – og

som Retsudvalget blev orienteret om - forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26. oktober 2004, hvor det af den kommenterede dagsorden fremgik, "at Danmark for så vidt angår den del af aftalen, der vedrører EF-traktatens afsnit IV, ikke deltager i vedtagelsen af rådsafgørelserne vedrørende undertegnelse og indgåelse og ikke er bundet af disse. Det fremgår således af præambelen til rådsafgørelserne, at Danmark i medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling ikke deltager i vedtagelsen af rådsafgørelserne, og at disse ikke er bindende for og finder anvendelse i Danmark". Efter sagens forelæggelse for Europaudvalget i oktober 2004 og inden Rådets endelige vedtagelse af rådsafgørelsen blev teksten i afgørelsens præambel imidlertid ændret, så det i stedet hedder, at "afgørelsen ikke berører Danmarks stilling i henhold til protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til EF-traktaten og EU-traktaten". Rådsafgørelsens tekst afspejler dermed, at Danmark deltager i vedtagelsen, men ikke er bundet af denne, for så vidt angår de dele, der henhører under EF-traktatens afsnit IV.

4. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg og orientering af Folketingets Retsudvalg

EU's og Fællesskabets aftale med Schweiz om Schengen-reglerne blev som nævnt oven for forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26. oktober 2004 til forhandlingsoplæg. Europaudvalget tiltrådte forhandlingsoplægget. Folketingets Retsudvalg blev som ligeledes nævnt orienteret om sagen.

På den baggrund orienteres Europaudvalget og Retsudvalget hermed om den forestående indgåelse af en mellemstatslig aftale mellem Schweiz og Danmark og om præciseringen i afgørelsens præambel i forbindelse med Rådets afgørelse om undertegnelse af 26. oktober 2004.

